

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . . 3 ft.
Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy I. hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Általános iparkiallítás Zomborban.

Mi időn egy nagyobb szabású általános iparkiallítás eszméje városunkban megpendült, sokan tekintettel iparosaink anyagi helyzetének nem éppen a legrózsásabb voltára, kevés sikert ígértek e mozgalomnak. Ma, miután f. hó 24-én a „Vadászkürt” szálló nagytermében e tárgyban az értekezlet több mint 200 iparos, kereskedő és érdeklődő jelenlétében megtörtént s az értekezleten maguk az iparosok, vagyis akiket a mozgalom első sorban érdekel, nemcsak egyhangulag, de lelkesedéssel felkarolták az ügyet: biztos sikert merünk ígérni e kiállításnak. A kiállítás ellenzőinek alapigéi, hogy a zombori iparosok rossz helyzetben vannak — tény, az okot is tudjuk. Nem helyi baj az, de az ország csaknem minden vidéki iparos csak nagy küzdelem árán tudja minden napi kenyerét megkeresni. E nehéz állapotot okozja az általános gyarló gazdasági viszonyok keresendő, de fő-fő okozója a gyáripar, mely nagy tökével, olcsó munkaerővel dolgozik, minden iparterméket olcsón és tetszetősen állít elő. Hogy az olcsó és cifra gyári portéka aztán mit ér, milyen — tudjuk. A gyárilag készült butoradarak rövid használat után megvedlenek, a ruha rongy, a cipő talpából már a második héten pappendekli kandikál elő és így tovább. Mint a féle tapasztalatlan ember, midőn megházasodtam, magam is „felül”-ről hozattam a butort. A hozott butor gyönyörűen nézett ki, tele van faragvánnyal, renaissance-stílusú cifrázattal, hanem 3—4 hónapi használat után a szekrények ajtajai kezdtek engedetlenkedni, egyet sem lehetett betenni, a funérozás gyönyörűen levált, az asztal tejeje meglepően kezdett a teknőhöz hasonlítani, a fiókokat ki lehetett ugyan húzni, de betolni világért sem! Ilyen az a gyári portéka! Lehet, hogy van jó is, de az bizonyosan sokkal drágább is, mint a milyet a zombori iparosok készítenek.

Ha már most iparosaink helyzete, a fentebb mondott okok tolytán rossz, ne tartsunk kiállításat?! Ellenkezőleg! aki a kiállítások célját és hivatását ismeri, azt fogja mondani, hogy éppen most, midőn az iparosok nagyon is rá vannak szorulva a támogatásra, tartsuk meg azt, mert a kiállítás az iparosoknak alkalmat ad készítményeik bemutatására, a nemes versengésre, izlésüknek, ösmertőknek fejlesztésére, a nagy közönségben pedig felkeltik az érdeklődést a helyi készítmények iránt, ha látja a publikum, hogy a zombori iparos csak olyan áron, habár nem olyan cifra, de azért izléses és mindenek felett szolidabb portékát tud készíteni, mint a „felső” gyárosok: itt elégíti ki szükségletét és eszibe sem jut, hogy felülről hozasson olyat, amit itt is megszerezhet.

Azt hiszem alig akad valaki, aki ne helyeselné a kereskedelmi és iparoskóla érdemes igazgatójának, Zsulyevits Ernőnek kezdeményezését, egy zombori általános iparkiallítás megtartása iránt. Hanem aztán főleg az iparos urak, akik első sorban vannak e tárgyban érdekelve, ne csupán a helyeslésre szorítkozzanak, hanem vegyenek is részt e kiállításban. Készítsen ki-kí saját szakmájában olyan tárgyat, mely mesterét dicséri és a zombori iparnak becsületére válik!

Az értekezlet lefolyását adjuk a következőkben.

Zsulyevits Ernő a megjelent nagyszámú iparosokat, kereskedőket és érdeklődőket üdvözlőlvén, lelkes szavakban tolmácsolja a tervezett kiállítás célját és fontosságát, egyben kérdést intéz a jelenlevőkhöz, hogy elvben elfogadják-e, hogy a folyó évben általános iparkiallítás rendeztessék Zomborban.

Az értekezlet a kiállítás eszméjét egyhangulag magáévá teszi. Az időre nézve, miután Zsulyevits előterjesztése szerint első sorban a főgymnázium és belvárosi népiskola helyiségeire reflexálunk, a kiállítás július 7—14-ki határidőre alapítatik meg azon megjegyzéssel, hogy amennyiben a kiállítás iránt a látogató közönség részéről nagyobb mérvű érdeklődés mutatkozik, ez idő meg is hosszabbítható.

A kiállítás összes tiszta jövedelme az értekezlet határozata szerint a kiállítók jutalmazására fog fordítani. A kiállítási program megállapításával, a részletek iránti intézkedéssel a megválasztott tisztikar és bizottság bízatik meg.

A kiállítás védnökéül egyhangú lelkes felkiáltással Sándor Béla, Bács-Bodrogh vármegye és Zombor sz. kir. város főispánja, tiszteletbeli elnökéül pedig dr. Csihás Benő Zombor sz. kir. város polgármestere választott meg.

A tisztikart és bizottságot következőleg alakította meg az értekezlet:

Elnökök: Schaffner József, Zsulyevits Ernő.

Alrelnökök: Bittermann Nándor, Frey Imre, Jauch Ferenc, Heindlhofer Róbert, id. Husvéth István, Lang Flórián, Putits Sándor, Weidinger Sándor, Zsuffa Vince.

Titkárok: Rombay Dezső, Krbek Arnold.

Jegyzők: Auth György, Beller Béla, ifj. Husvéth István, Kollár József, Lukits Béla, Steiner Lajos.

Főpénztárnok: Czinkler Gyula.

Pénztárnokok: Eckert Pál, Jung Ignác, Kandler József, Odry János, Pekánovits András, Szalay Károly, Sztrilich Zsiga, Tápay Ágost.

Ellenőrök: Ifj. Bosnyák József, Eibach István, Gräff Vince, Jakobb Lajos, Krizmanits József, Reisner Alajos.

Rendező bizottság: Iparosok: Aman József, Arsenovits János, Appelszoffer N., Andráskó Alajos, Bikár Kuzmán, Bunyi Benő, Busa Theodor, Benya András, Bunyi János, Bernhardt Szaniszló, ifj. Brkits György, Bácsor János, Császár István, Czeizner József, Cselyuszka Antal, Csicsovacs Lázár, Csermák József, Cziczmann Mihály, Csekmanek Antal, Csókás Flórián, Demittner Ignác, Ehrlich Nándor, Ehrlich József, Fischer Henrik, Firány György, Grosits Antal, Grosz Samu, Gözer Vítusz, Goldfahn Sándor festő, Hubert Antal, Hajosevits András, Herche Béla, Heller József, Harpf József, Hedvics Ferenc, Haloupka József, Jezdimirovits Lyubomir, Junger János, Ilkts Mladen, Kovács János, Koch József, Klein Ede, Klapka György, Kovacsics Antal, Koth Ferenc, Kenderényi Emil, Kummerkromer András, Kozoderovits Mihály, Lauer Ádám, Liebhardt Lajos, Lintz Károly, Lederer M., Mayer Ignác, Müller Károly, Malek Ede, Meicher Balázs, Molitor Károly, Megyeri János, Metz Antal, Mayer Frigyes, Meicher Ferenc, Muzsik Antal, Makra György, Mayer Károly, Morber György, Mráva András id., Márts Ernő, Magyarits István, Müller Vilmos, Oblath Károly, Platzer János, Preszler József, Paudits József, Puskás Ágoston, Rakin János, Reichert József, Raab Károly, Rell János, Rothbauer Adolf, Rechnitzer János, Schlagl József, Stojts György, Sztójanovits Tihamér, Szabadka Mihály, Scherer Ferenc, Stebler József, Sztanisitsky János, Schüssler Pál, Staab György, Szabó János, Sohr Sándor, Szemes József, Szimatits Mihály, Sternagy Sándor, Sidjanszky Branko, Schaffner Károly, Treuer Fábrián, Tranger Rezső, Török Károly, Tittl Ferenc, Tényi Béla, Tóth Ferenc, Torma József, Tallos István, Ugyr Mihály, Ullrich Vince, Ullrich Ferenc, Werlein Lajos, Vidákovits József festő, Varga István, Wallner Ferenc, Vrana András, Zimmermann Gyula, Zmeko István. — Kereskedők: Butter-Walter Antal, Czvetkovits Konstantin, Engel Adolf, Falcione Gusztáv, Gergurov Dániel, Jakobsits Mihály, Karakasevits Milivoj, Mayer István, Masirevits György, Nikolits István, Palanacszy István, Schön Adolf, Thum Adolf, Weidinger Zsigmond.

A tisztikar és rendező-bizottság megválasztása után elnök a megjelenteknek köszönetet mond és buzdító szavak kíséretében az értekezletet bezárja.

Rombay Dezső.

4857. sz.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

alisp. 1889.

Az alább felsorolt sürgős ügyek elintézése rendkívüli törvényhatósági közgyűlésnek megtartását téven szükségessé, és ennek határidejéül ő méltósága a főispán ur által folyó évi március hó 5-ik napja tüzetvén ki, van szerencsém a bizottsági tag urakat arról értesíteni, hogy a jelzett rendkívüli közgyűlés f. évi március hó 5-én d. e. 9 órakor a megyei székház nagytermében fog megtartatni.

A felveendő tárgyak a következők:

1. Alispáni előterjesztés a Zenta városában megajtendő községi képviselők választására, ugy az évközben netán megüresendő városi tisztii állások betöltéséhez akadályoztatása esetére helyettes kirendelése iránt.
2. Zenta város képviselőtestületének f. évi február 4-én 34. sz. a. a szabadka-zenta-6-becsei és zenta-6-kanizsa-horgosi helyi érdekű vasut építési költségeihez megajánlott hozzájárulási összeg fedezése céljából 220 ezer forintnyi kölcsön fölvétele tárgyában.
3. Martonos község képviselőtestületének f. év. 2. sz. a. a fenti vasut céljaira kisajátítandó területnek átengedése tárgyában hozott határozata, ugy Weisz Hermann és társainak ez elleni felebezése.
4. A m. évi december 20-án Zentán tartott részleges tisztújítás alkalmával megválasztott II-od számvevő választása ellen Tesits Sándor által beadott felebezés elintézése.
5. Több tisztviselő és segédszemélyzeti tag részéről benyújtott segélykérvények elintézése és a netán adandó segély, illetve remunerationális összegeknek megállapítása.

Zombor, 1889. évi február hó 25-én.

Schmausz Endre,
alispán.

Hirek.

Választás. Az országos szabadelvű párt elnökévé a boldogult Vizsoly Gusztáv helyébe általános lelkesedéssel báró Podmanitzky Frigyes, az ókanizsai kerület országgyűlési képviselője választott meg. Ezen közbizalmi diszállás méltó betetőzése ama hosszú és minden viszonyok között hazafias nyilvános pályának, melyen a nemes báró a magyar kultúra, művészet és hazafiság magasatos ügyeit szolgálva, fényes nevének pártokon fölüli tekintélyt, általános tiszteletet és nekünk, mint jelenleg a mi bizalmunk letéteményese — vármegyénk, de kivált kerületére kiáradó dicsőséget biztosított.

Egyházi kitüntetés. Királyunk öfélése két jeles papját tüntette ki a kalocsai főmegyének. Mind a kettő „a mi papunk”, mind a kettő régen szolgálja az egyház, iskola és általában minden jó és szép ügyét. Egyik Kurka Károly, Mélykut község derék plébánosa, aki ezen nagy közönségben az évtizedes kultuszviszállyokat mintegy tapintatának varázsütésére elalatt; a másik Opicz Sándor, Ada városnak húsz éve nagyérdemű lelkésze, akinek azon virágzó városka föllendülésében minden téren kijut az orozlánrészt. A két új nagyságos ur címzetes kanonokká való kineveztetése a legszélsebb körökben őszinte szerencsekívánatokat provokált. Ad mltos ammos!

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Mayer Nándor zombori kir. törvényszéki díjnokot ugyanoda irnokká nevezte ki.

Áthelyezés. Kovacsits Ferenc, 6-becsei királyi járásbírói joggyakornok, hasonló minőségben az újvidéki kir. törvényszékhez helyeztetett át.

Közgyűlés. Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága 1889. évi február hó 27-én délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében rendes közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Polgármesteri havi jelentés. 2. Belsőügyi miniszteri leirat ó. cs. és kir. apostoli felségének Rudolf trónörökös elhunytá alkalmából népeizet intézet nyilatkozása tárgyában. 3. Belsőügyi miniszteri leirat Rudolf trónörökös özvegyének Stefania főhercegnő ő felségének címe tárgyában. 4. Belsőügyi miniszteri leirat az italmérsi jog kártalanítása folytán szükséges intézkedések megtétele iránt. 5. A posta utcai egyemeletes kincstári épületnek a nagyméltóságú pénzügyminiszter 13,000 forint leendő megvétele tárgyában hozandó határozat. 6. A régi vágóhid épületének és 1 hold 1026 □ öl szomszédos földterületnek eladása tárgyában hozandó határozat. 7. A közigazgatási bizottság bejelentése az ülésekről igazolatlanul elmaradt tagok iránt. 8. Az igazoló választ-

mányban Veszelinovits Péter bizottsági tag elhalálása folytán megüresült tagok helyére választás utáni betöltése. 9. Szintgyűlés előterjesztése a jövő szini évad tekintetében szűkségek intézkedések megtétele iránt. 10. Kapitányi hivatal előterjesztése az országos vásárok és jeles napok marhavásár rendezése tárgyában. 11. Hajdu vármegye és Arad sz. kir. város közönségeinek átirata a védőtörvényjavaslat ellen a képviselőházhoz intézett föliratainak hason szellemű fölirattal leendő pártolása iránt. 12. Messinger József és Körpel Ármán vállalkozók kérése a kórházi és szegény menházi élelmezési szerződésnek egész terjedelmében első sorban nevezett vállalkozóra leendő átruházása iránt. 12. Mihailovits István és Flesch Regina kérése a Falcione Gyula-féle ösztöndíj alapítvány tulajdonát képező házban előbbnevezettnek bérebeadott emeleti lakás bérszerződésének átruházása iránt. 14. Kapitányi hivatal előterjesztése a marhalevelek kezelése és a marhahajtó utak megállapítása iránt. 15. A kolozsvári Mátyás szoborbizottság megkeresése a szobor ügyének anyagi támogatása iránt. 16. A városi udarlegelő bére adása iránt megtartott árverés eredménye iránt hozandó határozat. 17. Időközben esetleg beérkező sürgős ügydarabok. — Kérem. tekintettel arra, hogy a tárgysorozat 5. pontja alatti ügy érdemleges elintézése az 1886. XXII. t. c. 110. §-ához képest a közgyűlés tagjai általános többségének jelenlétét teszi szükségessé, az ügy érdekében felkérem a bizottsági tag urakat, miszerint a közgyűlésen lehetőleg megjelenni sziveskedjenek. Zomborban, 1889. évi február hó 23-án. Dr. Csíhás Benő, polgármester.

Közlekedésügy. A gombosi gőzkomp vasárnap óta ismét közlekedik. Az áru felvétel az egész vonalon kezdetét vette.

Hajózás. A cs. és kir. szab. dunagőzhajózási társaság jelenti, hogy az áru felvételt egész Magyarország-hosszant megkezdte, tavál csak március 15-én indult meg a hajózás, tehát ahhoz képest ez idén 23 nappal korábban veszi kezdetét.

A Zombori Takarékpénztár évi rendes közgyűlését folyó hó 24-én Sándor Béla főispán ur előnölkete alatt megtartotta. Az igazgató által előterjesztett jelentésből közöljük a főbb adatokat; ezek szerint az 1888. évi tiszta jövedelem, hozzászámitva az év folyamán a „Jószív“ egyetnek az árvízkarosultak javára adott 100 frtot, 75,089 frt 68 kr volt, ebből 42,523 frt 90 kr az eladott arany- és papírtárgyak értékeinek elért tiszta nyereség, 32,565 frt 78 kr pedig rendes üzleti jövedelem volt. A közgyűlés nagy többséggel elhatározta, hogy az összes tiszta jövedelemből az általános tartalékalapnak a múlt évben elvont 13,719 frt visszatérítessék és az értékpapírok árkülönbözésének kiegyenlítésére szolgáló külön tartalékalap 14,000 frttal javadalmazassék; ezek szerint a Zombori Takarékpénztár 100,000 forint befizetett részvényitökéjén kívül tartalékalapjai jelenleg 64,000 frtot tesznek. A tiszta jövedelemből jutalmazásokra és helybeli jótékonycélokra összesen 2,270 frt 68 kr lett kiutalványozva s minden részvény után kamat és osztalék fejében 90 forint megállapítva. Egyben elhatározották, hogy a tartalékalap 100,000 frtra fog felemeltetni. Az összes betételek 1888. év végén 3,001,174 frt 76 krt tettek. Az alapszabályok és nyugdíjszabályok néhány szakaszainak módosítása után következtek a választások. A felügyelő bizottság elnökévé Czirfusz Ferenc kir. tanácsos, tagjaivá: dr. Ambrozovits Károly, Falcione Gusztáv, Tápay István és dr. Vujic János urak 3 évre egyhangulag lettek megválasztva. Végre az alapszabályok szerint kilépett választmányi tagok közül kilenc újra megválasztott és dr. Stojkovits Péter, Karácson Gyula, ugy dr. Grünér Samu urak, akik eddig nem voltak a választmány tagjai, nagy többséggel lettek abba beválasztva.

Április februárban. A katymári fiatalok e hó 15-én meghívókat boesátott szét, mely szerint f. hó 20-án a kaszinó helyiségében táncmulatsággal egybekötött táncmulatsókat fog rendezni. Hogy a meghívottakra annál biztosabban számíthatassanak, 16-án a szelözsa minden irányban bejárták a közeli községeket és pusztákat, s ékes szavakkal rábeszélve megígérték velük, hogy a bála biztosan el fognak menni. A bál előtti napon azonban a főrendező ur egybehívta rendező társait, s kijelenté, hogy másnap a mulatsókat meg nem tartatják, mivel ép most jött tudomására, hogy 20-án a szomszédos községben egy lakodalom lesz, melyre öt ép most vőfélynek hívták meg, s ott okvetlen részt kell vennie. Hasztalan protestáltak az alrendező urak, hasztalan mondogatták, hogy a bála a főrendező ur előbb kötelezte magát, hiába hangoztatták, hogy már a cigányok is lekötözték magukat, a főrendező ur hajthatatlan maradt, s kijelenté, hogy a cigányok ugy sem jöhetnek el, miután azok is a lakodalomban lesznek. Ezen argumentum döntött, s a bál elhalasztott. Amde mi lesz a vidékiekkel? mondják a rendezők, ezt tudomásukra kellene adni. De hogyan? Levél által nem lehet, mivel az már a legtöbb helyre későn érkeznek meg. Mindegy, gondolja a főrendező ur, írjunk nek a levelet, küldjük szét, s ha nem kapják meg kellő időben, mi nem leszünk az oka, mi mosni fogjuk kezeinket. Így történt aztán, hogy néhány vidéki vendég re bene gesta a rossz idő és ut dacára oda vergődve, ama kellemes meglepetésben részesült, hogy a mulatság elhalasztott; így esett meg, hogy egy pár vidéki Katymáron februárban járta meg az „áprilist“. Azt hiszem, ehhez nem kell kommentár! Csak még annyit a t. rendezőségnek: ha máskor áprilist akarnak járni valakivel, azt ne a vidékiekkel tegyék meg. Egy megjárt.

Körrendelet. Az áruknak közforgalomban mérteken alól, azaz hiányos kimérése által elkövetett visszaélések megtorlása tárgyában. Mind gyakrabban fordulnak elő panaszok, hogy a mindennapi házi szükségletekhez megkívánható árucikkek kicsinyben elárúsítói (mint mézárók, szén- és fakereskedők) az árut törvényes mérőkészülékkel mérve, esekélyebb súlyban, illetve mennyiségben szolgáltatják ki, azaz a vevőt hiányos mérés által megkárosítják. Ezennel kijelentem, hogy azon elárúsítók, kik a törvényes kellekeknek megfelelő mérőkészüléket használnak ugyan; de az árut, — mely a fennálló szabályok értelmében közforgalomban, rendszerint mérték és ár szerint meghatározva adandó el, — mértékben alól (esekélyebb súlyban, illetve mennyiségben) azaz hiányosan mérik ki a vevőknek, mértékben való megkárosítását célozzák, amennyiben esekelményük az 1878. évi V. t. c. 379. §-a értelmében család, vagy az 1879. évi XL. t. c. 138. §-ában körülírt kihágást nem képez, száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel, visszaesés eseté-

ben pedig 15 napig terjedhető elzárással és száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők. Ezen rendelkezést a legkiterjedtebb módon közhírré teendő és az adott esetek, ha az tűnik ki, hogy a vevő ravasz fondorlattal megtevesztve károsítottat meg s e miatt panaszt emelt és így az 1878. évi V. t. c. 379. és 390. §-ai értelmében a család tényálladékaiknak fenforgása látszik, a kir. bíróságnak haladék nélkül átadandók, egyébként a közig. hatóságok által kellő szigorral megtorlandók. Budapest, 1888. évi november 3-án. Báro Oreyz Béla s. k. — Miről a közönség mihez tartás végett azzal értesítetik, miszerint a kihágást elkövetők kérelhetlen szigorral büntetenni fognak. Zomborban, 1889. évi január hó 24-én. Valter Nándor, rendőr-főkapitány.

Bankett Szombaton Matzitz Gusztáv vendéglőjében 65 teritékű bankettet tartottak derék tüzoltóink az új paranesnok Városy László tiszteletére. Az ünnepekt új főtiszt iránt a tisztelet és bizalom számos köszöntőben jutott kifejezésre s a vig társaság az egyszer egész éjen át gyujtogatta a saját kedvét, s oltogatta a saját szonját.

Baleset. A r. k. elemi iskola III. osztályában pénteken este 7-ig Jauch tanító oktatta az iparos tanulókat, kik az óra végén állítólág minden feltűnés nélkül szétmentek. Szombaton virradóra a terembe lépő szolga meghökkenve észlelte, hogy a szoba telve van sűrű füsttel s a padló a kályha körül egy □ öl területen leégett. Persze rögtön az oltáshoz fogott s így a tüzet elnyomta. A terem tiszta füstfőros, a vakolat a kályha körül szélesen leszakadt, szóval a kár lesz vagy 10 frt és nincs gazdája. De még szerencse, hogy a szelölő-készülék be volt csukva, mert légáramlat mellett kiszámíthatatlan szerencsétlenség történhetett volna. A rendőrség az ügyben a nyomozást teljes eréllyel és körültekintéssel vezeti.

A magy. kir. államvasutak szabadkai városi menetjegy-irodája ez év március hó 12-én a délután 2 óra 25 perckor induló személyvonattal kirándulást rendez Budapestre és vissza következő rendkívül mérsékelt árak mellett: II. osztály oda és vissza 7 frt 40 kr. III. osztály oda és vissza 5 frt 30 kr. Két 10 éven aluli gyermek az illető kocsiosztály 1 egész jegyével, egy 10 éven aluli gyermek a II. osztályban 1 III. osztályban és a III. osztályban 1 felváltóval együtt 1 II. osztályú jeggyel utazhat. E jegyek 14 napig érvényesek és a visszautazásnál a személy- és gyorsvonati különblet ráfizetése mellett a gyorsvonatra is érvényesek. E kirándulásban résztvevni óhajtok ebbeli szándékukat — mely meg nem máltható — személyesen vagy levélben okvetlen március hó 10-ig a városi irodával közöljék, nehogy a nem jelentkezés által a kirándulás rendezése lehetetlenné váljék. A jegyek eskiris a városi irodában kaphatók. A magy. kir. államvasutak városi menetjegy-irodája Szabadkán.

Hirdetmény. A nagyméltóságú földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által 1885. évi február hó 21-én 9908. sz. a. kiadott magas rendelkezésnek 2. §-ához képest, értesitem az iparos közönséget, a zombori általános ipartestületet és az érdekelteket, miszerint az iparhatóság megbízottak a következő módon alakultak meg: Elnök: Heindlhofer Róbert. Az iparajstromok ellenőrzésére: Heindlhofer Róbert és Szalay Károly. Az ipariskola látogatására: Stojkovics Zakár, Ullich Vince és Zimmermann Gyula. Gyárak vizsgálására: Szalay Károly és Ullich Vince. Műhelyek vizsgálására: I. Belvárosban: Krizmanits József és Tóth Ferenc. II. Felsővárosban: Bácsér János és Meicher Ferenc. III. Cserevka külvárosban: Hajósevyits András és Polareczki József. IV. Bánát külvárosban: Juhász Péter és Keller András. V. Szelenese külvárosban: Knummerkromer András és Trutzl András küldettek ki. Felhívom tehát az érdekelteket, miszerint az iparhatóság megbízottakat — hivatalos eljárásukban hatóságai közegeknek tekintvén — hivataluk teljesítésében támogatni, törvényen alapuló kötelesegtiknek ismerjék. Zomborban, 1889. évi február hó 6-án. Nicolies György, rendőr 1-ső alkaptány, iparhatóság bíztos.

Hírlapiró és katonatiszt. Érdekes párbaj-ügyet tárgyalt a napokban a szabadkai törvényszék Pékly Aurél elnöklote alatt. Inczedy László budapesti hírlapiró volt a vádlott, a ki még 1883. év október havában kardpárbajt vívott Hönning János br. huszárhadnaggyal. 1883. évi október hó 1-én ugyanis Inczedy László a bajai „Zöldfához“ címzett vendégülében a „Gott erhalte“ huzatása ellen tiltakozva, hevesen összetűzött Hönning János br. huszárhadnaggyal s öt másnap feyveres elégtételadásra szólította fel. A párbaj október 3-án ment végbe a bajai lovas kaszárnyában lovasági szolgálati kardokkal, hareképtelenségig. A viadal vége az lett, hogy Inczedy jelentéktelenül, Hönning báró azonban oly súlyosan sérült meg, hogy a szenvedett sérülések következtében több hónapig betegben fektűt s két évig szolgálatképtelen volt. A napokban végtárgyaláson felolvasták a párvialadnál közreműködött segédok vallomását, Hönning báró írásbeli nyilatkozatát s a katonai orvosok véleményét, mire a bizonyító eljárás befejezést nyert. A közvádló kir. ügyész, Ringhofer Mihály, fenntartotta vádját s párvialad vétsége miatt kérte a hírlapiró megbüntetését. Inczedy védelme az volt, hogy az eset egészen speciális, mert hírlapiró és katonatiszt állottak egymással szemben. Vele, miut a nyilvánosság emberével szemben a közönség kétszeres szigorral érvényesíti a maga felfogását a lovagiaságról, s ha ennek nem tesz eleget, nemcsak társaséleti helyzetét rendül meg, hanem gazdasági egzisztenciája is. A hírlapiróra nézve tehát az, hogy hasonló esetben lovasági elégtélt capjon, a létfentartás kényszer is; szóval, a vádbeli esekelmény elkövetése itt oly speciális és magas fokú kényszer nyomása alatt történt, mely a beszámítást ha nem zárja is ki, de tetemesen enyhíti. A törvényszék teljesen magáévá tévén a védelem érveléseit, Inczedy Lászlót a 91-ik szakasz alkalmazásával 8 napi államfogházra ítélte. Az ítélet jogerős lett.

Gyászünnepe. A helybeli zsinagógában folyó hó 21-én d. u. 5 órakor, Ofensége Rudolf trónörökösért tartott ünnepélyes gyászünnepe, Bruder József újonnan megválasztott kántor énekeivel vette kezdetét. Az új kántor szép hangjánál fogva már előzetesen is meghatóta a résztvevő közönséget. Ennek végeztével dr. Fischer Mihály rabbi lépett a szószékre. A nagy vesztésé feltűri fájdalomt ugy az ország, mint a zsidóság nevében, megbátó beszédben esetele. A gyászmisén az összes törvényhatóság és katonai tisztikaron kívül, Sándor Béla főispán ur öméltósága vezetése alatt részt

vett a megyei tisztikar is. A kárpitos munkát, illetve a fekete dísziményt, mely a templomnak a gyász oly megvározó hatását kölcsönözte, Goldfáhn Sándor helybeli szobafestő és díszítő a hazafias alkalomra tekintettel, sziveségből állította ki.

Uj jogtudor. Thurszky Zsiga, városi bizottsági tag, f. hó 23-án lett jogtudományi tudorrá felavatva.

Ertesítés. A szegedi m. kir. bábaképző-éllítet-nél az 1888. évi nyári tanfolyamra való beiratások március hó 1-től 10-ig tartanak. A fölvetel feltételei: 20—40 életkor, jó erkölés és egészség, ami keresztlevéllel, erkölcsi és orvosi bizonyítvánnyal igazolandó. Szegeden 1889. február 20. Dr. Mann Jakab igazgatótanár.

Körrendelet. Folyó évi március hó 10-én Zomborban vezetésem alatt és a katonai bizottság tagjai, a lötenyész bizottmány képviselői és azon közséégi élljáró részvétele mellett, ahonnét eladásra lovak elővezettnek, reggeli 9 órakor kezdetét vevő katonai lóvásár fog tartatni, amely vásár a megyeház melletti téren fog vége menni. Ezen tavaszil óvásár megtartása a közös hadügy-miniszter és a magyar királyi földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterrel egyetértőleg azon célból határozottat el, hogy ez által egyfelől a tenyészőnek alkalom nyujtassék tenyésziményt, mely az utolsó évi pótlóvá-sárkor netalán még fejletlen lévén, be nem vált, ez alkalommal értékesíthetni, másfelől, hogy a javabeli anyag, mely tavasszal lókereskedők által rendszeren silány áron szokott megvásároltatni, a hadseregől meg ne vonassék. Ezen katonai lóvásárok sikere főként a kellő közhírré tételtől függ, miert is, a tenyészők figyelembe vevő érdeke szempontjából is kötelességévé teszem címek, hogy ezen lóvásárra vonatkozó s kellő számban mellékelt hirdetményt (alább közöljük) h a l a d é k t a l a n u l minden egyes közséegben kifüggesztesse s minden egyes közséeg élljáróságát a legszigorubbán utasítsa, hogy a hirdetmény tartalmát egyrészlő dobsszóval több ízben s különösen a vásár előtt hirdesse meg, másrészlő pedig előszóval is adja tudtára a lakosságnak ezen vásárlás célját, valamint arról a pusztákon tartózkodó tenyészők közönségét is megfélelő uton és módon értesítsék, annál is inkább, mivel éppen a kellő időbeni közhírré tétel és a hirdetmények későn eszközölt kifüggesztesse okozta több helyen a vásárok sikertelenségét. Az eladásra elővezett lovak közséegként fogván elővétetni, a megjelölő közséégi élljáró tartozik magával hozni az elővezett lovak jegyzékét és azt nekem a helyszínen kézbesíteni. Végül felhívom a cím figyelmét azon körül-ményre, miszerint a tenyészők közül többen“ összetévesztik, a mozgósítás esetére évenként eszközöltetni szokott lóösszeírás a katonai pótlóvásárral, s ennél fogva megítliköznek azon, hogy a lóösszeíró bizottság által alkalmasnak kijelentett lovak a pótlóvásárt foganatosító bizottság által nem vétetnek meg. Nehogy a tenyészők közönségén ezen tévhitben lévén, a mozgósítás esetén alkalmasnak jelzett oly lovait is, melyek a hirdetményben felsorolt kellekekkel nem bírnak, a pótlóvásár bizottság elé vesse s így magának csak hiábaváló költséget és fáradságot okozzon, felhívom a címet, hogy ezen körül-ményre nézve szűkséges teivilágosításokat a tenyészőknek minél szélesebb körben s minden a közhírré tételre alkalmas módon hozza tudomására. Zomborban, 1889. február 19-én, az alispán helyett: Karácson Gyula, főjegyző.

Az élelmes asszony. F. hó 23-án d. n. a városi gyógyszerárban beállit egy ájtatos asszony gyógyszerár; a gyógyszerész elkészítette a gyógyszer s átadta az asszonynak. Az asszony azonban észre vette, hogy a gyógyszerész fontos beszélgetésbe elegyedett egy éppen ott lévő uri emberrel; felhasználta az alkalmat, szépen kiszompolgott a gyógyszerrel és az érte járó 20 krral tovább ballagott. Vigasztalja magát a gyógyszerész azzal a tudattal, hogy mint a féle öreg asszonyság, a „beszélthez nem férőleg“ megspórolt 20 krt bizonyosan valamelyik lebujaiban sziverosítóre költötte el.

Katonai lóvásár. A csász. és kir. közös hadügyminiszterium hozzájárulásával ezennel közhírré tétetik, miszerint a hadsereg lószűkségletének fedezése végett ez évben a vármegye területén Zomborban, március hó 10-én, katonai lóvásár fog tartatni. Ezen vásárlásra egy kiküldött katonai bizottság fog megjelenni, mely az elővezett lovak közül meg fogja vásárolni mindazokat, melyek katonai célokra alkalmasnak és arra nézve megfelelőknek fognak találtatni. Miután a főcél az, hogy a hadsereg részére minden közvetítés nélkül, egyenesen a tenyészőtől vétessenek meg a lovak, annál fogva figyelemzetnek a tenyészők, hogy teljes bizalommal vezessék elő katonai célokra alkalmas eladó lovaikat és tulzott árak követelése által a megvételt lehetetlenné ne tegyék, miután mindenesetre jobb árakat kaphatnak ezen közvetlen eladás által, mint az esetben, ha lovaikat közvetítók után juttatják a hadsereghez. Alkalmas minden szilárd testalkatu, jó mozgást és kitartást ígérő, tul-ságos használat által még meg nem rottont s a katonai használatot gátló hibával nem bíró 4 éves s 7 éves és legalább 158 centiméter magas ló. Az idei tavaszon 4 évet még be nem töltött esikók, valamint a 7 évet már meghaladt lovak semmi esetre sem vétetnek meg. Ez alkalommal főleg háts-lovak fognak vásároltatni. Figyelemzetnek a tenyészők, miszerint az idei tavaszon 4 évet még be nem töltött, vagy 7 évnél idősebb, valamint nem arravaló lovak elővezetése által csak felesleges fáradságot és költséget okoznának maguknak. A megvett lovak azonnal a helyszínen átvétetnek és készpénzben kifizetnek. A kitzűzött nap reggelén a helyszínen jelenlévő vármegyei és közséégi tisztviselők, valamint a lö-tenyészbizottmány képviselői minden további felvilágosítást meg fognak adni. Kelt Budapestén, 1889. február hóban. A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium.

Arverések. Hajduska Bernátné 1400 frtra b. ingatl. apr. 8. Zenta. Körpel Ármán 2400 frtra b. ingatl. márc. 19. Szabadka.

Pályázat. van hirdete az ujvidéki kir. járás-bírósnágl joggyakornoki állásra.

Légszuszvilágítás. Szabadka városnak a légszuszvilágításra vonatkozó szerződése jóváhagyott.

Hímen. Szabadkán Kopunovits Károly városi hivatalnok f. hó 20-án eskűdött örök hűséget özv. Zé-litsné szül. Czorda Mária urnőnek.

Választás. Langheffer Károly bulkeszi helyettes lelkész egyhangulag megválasztott Tarnocára (Liptó vármegye) lelkésznek.

Árverési hirdetmény.

A palánkai kir. kinstári uradalom végrehajtónak Filip Ferenc telepes elleni 79 ft 43 kr s járuléki iránti végrehajtási ügyében a palánkai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság Filip Ferencnek a metkovics-kerekiesi kinstári pusztához tartozó telepére mint nem telekkönyvezett ingatlannal u. m. a 32. ö. i. sz. a. fekvő, végrehajtást szenvedett által birtokolt épületre (lakház), mely áll 1 szobából, 1 konyhából, 1 istállóból (tömött falból) s mellék felszerelésekből és a hozzátartozó 800 □ ölnyi beltelekből (udvar és kert), a 2682/tkv. 1888. sz. becslési jegyzőkönyvben összesen 515 frrtal megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést a metkovics-kerekiesi kinstári telep községéhez **1889. évi április hó 14-ének d. u. 3 1/2 órájára** elrendeli.

1. Az épület nádtetőzete és fája a végrehajtási jegyzőkönyv szerinti egyéb tartozékaival a fenti becsárban foglaltatnak.

2. Az ingatlanok a fenti határnapon becsáron alul is el fognak adatni.

3. A kinstár kivételével, mely bánatpénz letétele nélkül is versenyezhet, árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. c. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyeztetni.

4. Vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap, a 2-ikat 60 nap, a 3-ikat 90 nap alatt s minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 6% kamatokkal együtt a palánkai kir. adó-, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

5. Ha a teleptulajdonos kinstár marad legtöbbet ígérő vevőnek, ez nem lesz köteles az egész vételárát, hanem csak az előnyös tételek összegét, végrehajtást szenvedett telepes terhére és költségére befizetni, a vételár többi részét pedig a telepváltás és egyéb követelésének törlesztésére fogván elszámoltatni, csak az ezek után fennmaradó vételári fölösleget tartozand további eljárás végett a bíróság kezébe letenni, melynek felosztása felett ezen kir. tkvi hatóság fog intézkedni.

6. Minthogy a teleptulajdonos kinstár a körülírt ingatlanokat csak ismét telepesnek fogja eladni, illetve átadni, vevő tartozik az árveréstől számított 60 nap alatt a tulajdonos kinstártól kieszakozni és a tkvi hatóságnál igazolni, hogy a telepesek kötelekbe a kinstár által felvett, ezen felvétel igazolásának elmulasztása egyúttal az árverés megsemmisítését vonandja maga után, miután az eladás alatt levő fenti ingatlanok csak oly egyén által szerezhethők meg, ki a telepesekre megszabott feltételeknek eleget tesz. Ezek szerint köteles vevő a telepváltási szerződést azonnal az árverés után 8 nap alatt aláírva magát kötelezni, hogy a telepen tartandja rendes lakását, mely esetben vevő a belsőséghez tartozó 6 hold külső telepföldet is kap, tartozván ezt a telepváltási szerződés alapján megváltani és a teleppel járó összes terheket és követeléseket a kinstárral szemben viselni.

7. Joga van minden egyes oly jelenlegi kinstári telepesnek árverezni, ki a telepváltási szerződést már aláírta s eddigi kötelezettségének is eleget tett, azaz váltással nem tartozik. E szerint a jelenlegi telepes több telepet is szerezhethet.

8. Vevő köteles az épületeket a birtokba lépés napjától, illetve a 6-ik pontban foglalt igazolás megszerzésétől és bemutatásától számított következő naptól tűzkár ellen biztosítani. A kinstár mint vevő, a tűzbiztosítást saját szabályai szerint eszközöli.

9. Ha a vevő az árverési feltételeknek eleget tett és a 6-ik pontban foglalt jogot igazolta, a megvett ingatlan birtokába saját költségén bevezetett és neki a telep, a kinstár jogi képviselőjének közbenjöttével, a járásbíró által átadati fog.

10. A tulajdonjog bekebelezése csak a telepváltási szerződés feltételeinek teljesítése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

11. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, a megvett ingatlan az érdeklét kinstár kérelmére az 1881. évi 60. t. c. 185. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére bánatpénznek elvesztése mellett újabb árverés alá fog becsátatni, melyből a késedelmes vevő kizáratik.

Felhívotnak tehát mindazok, akik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetnek, hogy igénykereseteket, azok pedig, kik a vételárból kielégítési elsőséget igényelnek, elsőbbségi bejelentéseiket az első időben kitűzött fenti határnapig annál bizonyosabban bejelentsek, minthogy különben igényeik figyelembe vétel nem fognak.

Kelt Palánkán, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1889. évi január hó 21-én.

Schulek Kálmán,
kir. aljárásbíró.

Hirdetmény.

Kis-Kér községben, évi 300 ft fizetéssel egybekötött községi **irnok** állás üresedésbe jövén, ez állás betöltésére pályázatot nyitok, és a választásra határnapul **1889. évi március hó 21-ének délelőtti 9 óráját** kitűzöm.

Felhívom ennél fogva a pályázni kívánókat, hogy szabályszerint felszerelt pályázati kérvényeiket, nálam, folyó évi március hó 20-ik napjának délutáni 5 órájáig benyujtsák.

Külán, 1889. február 22.

Molnár Károly,
főszolgabíró.

Árverési hirdetmény.

A palánkai kir. kinstári uradalom végrehajtónak Dottermann Ferenc telepes elleni 79 ft 43 kr s járuléki iránti végrehajtási ügyében a palánkai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság Dottermann Ferencnek a metkovics-kerekiesi kinstári pusztához tartozó telepére mint nem telekkönyvezett ingatlannal u. m. a 154. ö. i. sz. a. fekvő, végrehajtást szenvedett által birtokolt épületek (lakház), mely áll 1 szobából, 1 konyhából, 1 istállóból (tömött falból) s mellék felszerelésekből és a hozzátartozó 800 □ ölnyi beltelekből (udvar és kert), a 2683/tkv. 1888. sz. becslési jegyzőkönyvben összesen 410 frrtal megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést a metkovics-kerekiesi kinstári telep községéhez **1889. évi április hó 14-ének d. u. 3 1/2 órájára** elrendeli.

1. Az épület nádtetőzete és fája a végrehajtási jegyzőkönyv szerinti egyéb tartozékaival a fenti becsárban foglaltatnak.

2. Az ingatlanok a fenti határnapon becsáron alul is el fognak adatni.

3. A kinstár kivételével, mely bánatpénz letétele nélkül is versenyezhet, árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t. c. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. c. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyeztetni.

4. Vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap, a 2-ikat 60 nap, a 3-ikat 90 nap alatt s minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 6% kamatokkal együtt a palánkai kir. adó-, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

5. Ha a teleptulajdonos kinstár marad legtöbbet ígérő vevőnek, ez nem lesz köteles az egész vételárát, hanem csak az előnyös tételek összegét végrehajtást szenvedett telepes terhére és költségére befizetni, a vételár többi részét pedig a telepváltás és egyéb követelésének törlesztésére fogván elszámoltatni, csak az ezek után fennmaradó vételári fölösleget tartozand további eljárás végett a bíróság kezébe letenni, melynek felosztása felett ezen kir. tkvi hatóság fog intézkedni.

6. Minthogy a teleptulajdonos kinstár a körülírt ingatlanokat csak ismét telepesnek fogja eladni, illetve átadni, vevő tartozik az árveréstől számított 60 nap alatt a tulajdonos kinstártól kieszakozni és a tkvi hatóságnál igazolni, hogy a telepesek kötelekbe a kinstár által felvett, ezen felvétel igazolásának elmulasztása egyúttal az árverés megsemmisítését vonandja maga után, miután az eladás alatt levő fenti ingatlanok csak oly egyén által szerezhethők meg, ki a telepesekre megszabott feltételeknek eleget tesz. Ezek szerint köteles vevő a telepváltási szerződést azonnal az árverés után 8 nap alatt aláírva magát kötelezni, hogy a telepen tartandja rendes lakását, mely esetben vevő a belsőséghez tartozó 6 hold külső telepföldet is kap, tartozván ezt a telepváltási szerződés alapján megváltani és a teleppel járó összes terheket és követeléseket a kinstárral szemben viselni.

7. Joga van minden egyes oly jelenlegi kinstári telepesnek árverezni, ki a telepváltási szerződést már aláírta s eddigi kötelezettségének is eleget tett, azaz váltással nem tartozik. E szerint a jelenlegi telepes több telepet is szerezhethet.

8. Vevő köteles az épületeket a birtokba lépés napjától, illetve a 6-ik pontban foglalt igazolás megszerzésétől és bemutatásától számított következő naptól tűzkár ellen biztosítani. A kinstár mint vevő, a tűzbiztosítást saját szabályai szerint eszközöli.

9. Ha a vevő az árverési feltételeknek eleget tett és a 6-ik pontban foglalt jogot igazolta, a megvett ingatlan birtokába saját költségén bevezetett és neki a telep, a kinstár jogi képviselőjének közbenjöttével, a járásbíró által átadati fog.

10. A tulajdonjog bekebelezése csak a telepváltási szerződés feltételeinek teljesítése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

11. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, a megvett ingatlan az érdeklét kinstár kérelmére az 1881. évi 60. t. c. 185. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére bánatpénznek elvesztése mellett újabb árverés alá fog becsátatni, melyből a késedelmes vevő kizáratik.

Felhívotnak tehát mindazok, akik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetnek, hogy igénykereseteket, azok pedig, kik a vételárból kielégítési elsőséget igényelnek, elsőbbségi bejelentéseiket az első időben kitűzött fenti határnapig annál bizonyosabban bejelentsek, minthogy különben igényeik figyelembe vétel nem fognak.

Kelt Palánkán, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1889. évi január hó 21-én.

Schulek Kálmán,
kir. aljárásbíró.

Hirdetmény.

Kerestetik egy közjegyző-segéd a zentai kir. közjegyző által. Kellék legfeljebb 35 éves kor, esinos írás, telekkönyvbeni és zsv nyelvbene jártasság, a ki már hagyatéki ügyben is dolgozott, előnyben részesül. Fizetés 40-50 ft. Jogvégzettség nem kívántatik.

Zenta, 1889. évi február 22-én.

Zsarkó Antal,
kir. közjegyző.

Árverési hirdetmény.

A kulai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a cservenkai takaré- és segélyegylet és társai végrehajtónak Krieger Lajos és társai végrehajtást szenvedők elleni 300 ft tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a kulai kir. járásbíró területén lévő Cservenka község és határában fekvő, a cservenkai 1609. sz. tkben Krieger Lajos nevében álló A. I. alatti 472. hr. s 739. ö. i. sz. házra és 401 □ öln beltelekre 435 frrban, egy a cservenkai 401 sz. tkjben Kopp Jakab és neje sz. Maurer Katalin A. I. alatti 455. hr. 399/a ö. i. számú ház és 376 □ öles beltelekből Kopp Jakabot felerész-zsellér legelő illetményre 113 ft 50 krban ezen megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1889. évi április hó 24-ik napján délutáni 3 órakor** Cservenka községében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladati fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyeztetni.

Kelt Kulán, 1888. évi október hó 1-én.

A kulai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy

virág- és halotti díszműárú-üzletemet

a Belvárosban, a volt Kaufmann-féle házban a legújabb divat szerint készített **templomi dísz, lakodalmi és bál ünnepélyi virág- és koszorúkkal, sirkoszorúkkal** a legnagyobb választékban; ugyancsak **halotti díszműárú-cikkekkkel** rendeztem be.

Egyben bátor vagyok megjegyezni, hogy a haláleseteknél szükséglendő mindenemű halotti dísz és **szemföldel**, a legegyszerűbből, a legfényesebb kiállításban készletben van, szerény árak mellett.

Egyszerűsöd felhívom a n. é. közönség figyelmét **ércporsóimra**, melyek 35-40 forinttól kezdve egész 200 frrig, díszes kiállításban nálam kaphatók.

Felhívom egyúttal a nagyérdemű közönség b. figyelmét díszes és a fővárosi módra kiállított **halottas díszkoscimra**, mely akár két, akár négy fogattal használható s impozáns kiállításánál fogva nagyon emeli a temetés fényét.

Végül midőn számos megrendelésért eszem, biztosíthatom vevőimet, hogy azon helyzetben vagyok, miszerint a legválogatottabb kívánalmaknak is pontosan és gyorsan eleget tehetek.

Mely tisztelettel

6-4 **Probojesevits Mariska.**

Megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy **1889-ik évi február hó 9-én (szombaton) az apatini utcában a „fehér hajóhoz“**

címzett ujonnan épült

vendégfogadómat

ünnepélyesen megnyitottam.

Jó ételek és italokról, valamint pontos szolgálatról gondoskodom.

A t. c. közönségnek 8 esinosan butorozott szoba áll rendelkezésére.

Számos látogatásért esd

kiváló tisztelettel

Hanzmann Ignác,
vendéglős.

Melléklet a „Bácska“ 17-ik számához.

Vasuti menetrend 1888. évi október hó 1-től.

Szegedől Eszékiig.	személy.	gyorsv.	gyorsv. v.	gyorsv. v.
Szeged indul	7.50	11.44	8.50	
Horgos „	8.29	12.25	9.36	
Pálos érkezik	9.04	1.00	10.15	
Pálos indul	9.06	1.02	10.17	
Szabadka érkezik	9.24	1.20	10.36	
Szegedől Eszékiig.	személy.	gyorsv.	gyorsv. v.	gyorsv. v.
Szabadka indul	2.10	5.40	6.40	
Tavankút „	2.35	6.15	7.20	
Bajmok „	2.55	6.40	7.49	
Militics „	3.25	7.25	8.42	
Zenbor „	3.47	8.05	9.27	
Szt. Iván „	4.08	8.36	10.02	
Szóna „	4.22	8.55	10.24	
Gombos érkezik	4.34	9.11	10.43	
Erdőd indul	5.25	10.40	11.43	
Dálya „	5.39	11.29	12.37	
Dráva-Szarvas „	5.56	11.50	13.00	
Eszékre érkezik	6.18	12.21	13.43	
Eszéktől Szegedig.	személy.	gyorsv.	gyorsv. v.	gyorsv. v.
Eszék indul	8.26	3.46	11.31	
Dráva-Szarvas „	8.54	4.23	12.03	
Dálya „	9.15	5.08	12.38	
Erdőd érkezik	9.31	5.24	12.54	
Gombosról indul	10.21	6.24	13.52	
Szóna „	10.36	6.46	14.17	
Szt. Iván „	10.51	7.09	14.42	
Zenbor „	11.19	8.10	15.59	
Militics „	11.35	8.38	16.27	
Bajmok „	12.12	9.37	17.10	
Tavankút „	12.30	10.02	17.38	
Szabadka érkezik	12.55	10.42	18.13	
Szegedől Eszékiig.	személy.	gyorsv.	gyorsv. v.	gyorsv. v.
Szabadka indul	2.35	5.35	6.34	
Pálos érkezik	2.53	5.54	6.52	
Pálos indul	2.55	5.56	6.53	
Horgos „	3.34	6.35	7.31	
Szeged érkezik	4.13	7.16	8.10	
Zombortól Budapestig.	gyorsv.	személy.	gyorsv. v.	expressv.
Zombor indul	6.59	11.19	8.10	
Szabadka érkezik	9.05	12.55	10.42	
Szabadka indul	9.46	2.25	11.22	6.3
Kelebia „	2.43	11.46	12.33	
Kis-Szállás „	10.11	3.03	12.14	
Kis-Körös „	10.59	4.12	13.02	
Kis-Körös indul	11.06	4.21	13.11	
Budapest érkezik	1.25	7.30	6.50	9.35
Budapestől Zomborig.	személy.	gyorsv.	gyorsv. v.	expressv.
Budapest indul	8.00	2.40	9.15	5.35
Kis-Körös érkezik	11.05	4.52	2.08	
Kis-Körös indul	11.17	4.59	2.23	
Kis-Szállás „	12.28	5.48	4.09	
Kelebia „	12.46	6.06	4.37	
Szabadka érkezik	1.02	6.12	5.00	8.49
Szabadka indul	2.10	6.40	5.40	
Zombor érkezik	3.47	9.27	8.05	
Szabadkától Belgrádig.	expressv.	gyorsv.	személy.	gyorsv. v.
Szabadka indul	8.54	1.46	6.24	11.35
Csantavér „	2.29	2.29	6.37	12.36
Topolya „	3.05	3.05	6.58	1.22
Hegyes-Feketehegy „	3.42	3.42	7.17	2.10
Verbász-Kula „	4.11	4.11	7.31	2.52
Ó-Kér „	4.39	4.39	7.46	3.32
Kis-Szállás „	5.06	5.06	8.23	4.41
Ujvidek „	5.55	5.55	8.29	5.24
Zimony „	12.18	9.04	9.55	11.15
Belgrád érkezik	12.32	10.10	11.35	11.35
Belgrádtól Szabadkáiig.	expressv.	gyorsv.	személy.	gyorsv. v.
Belgrád indul	2.30	5.35	5.16	
Zimony „	2.44	6.00	6.30	5.48
Ujvidek „	4.16	7.39	9.54	8.17
Kis-Szállás „	5.06	8.10	10.30	8.40
Ó-Kér „	5.25	11.30	9.21	1.20
Verbász-Kula „	5.39	11.55	9.30	2.09
Hegyes-Feketehegy „	5.57	12.36	10.06	3.05
Topolya „	6.11	1.04	10.27	3.43
Csantavér „	6.01	9.34	1.45	10.52
Szabadka érkezik	8.52	5.02	4.35	
Szabadkától Bajáig.	gyorsv.	személy.	gyorsv. v.	gyorsv. v.
Szabadka (vendéglő) indul	5.45	2.45	3.20	
Csikéria „	6.32	3.32	4.07	
Bács-Almás „	7.18	4.18	4.53	
Bikity-Borsód „	8.02	4.26	5.01	
Baja érkezik	8.52	5.02	5.52	
Bajától Szabadkáiig.	személy.	gyorsv.	gyorsv. v.	gyorsv. v.
Baja indul	10.26	6.50	7.51	
Bikity-Borsód „	11.05	7.51	8.47	
Bács-Almás „	11.45	8.47	9.21	
Csikéria „	12.10	9.21	10.00	
Szabadka (vendéglő) érkezik	12.40	10.00	10.40	
Kis-Köröstől Kalocsáig.	gyorsv.	személy.	gyorsv. v.	gyorsv. v.
Kis-Körös (vendéglő) indul	11.37	5.10	6.05	
Kecel „	12.12	5.38	6.33	
Óreg-Csertő „	12.44	6.05	6.50	
Kalocsa érkezik	1.11	6.28	7.13	
Kalocsától Kis-Körösig.	személy.	gyorsv.	gyorsv. v.	gyorsv. v.
Kalocsa indul	9.25	2.14	3.09	
Óreg-Csertő „	9.49	2.43	3.38	
Kecel „	10.23	3.25	4.20	
Kis-Körös érkezik	10.46	3.52	4.47	

Észrevétel. A kövén nyomott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelelik.
A vonatok közlekedési ideje a budapesti idő szerint van kitüntetve.

N.-Palánkáról írják: A f. hó 2-ára tervezett tüzoltó-bál 16-án tartott meg, mely minden tekintetben sikertelnek mondható, mert a terem díszítése igen elegáns volt, s 260 személy jelent meg. A jó kedve hiányzott s az éjfélok rendezett tombola igen kedélyes volt, a nyereménytárgyak is meglepték a közönséget. Kijátszott 1 pincetök, 1 majolika csokor-váza Makarcsokorral, 1 Makarcsokor külön és 1 kenyérgömb. — De van nekünk még egy másik újságunk is, ami hasonlít a posztalétra, de mégse az, mert itt csak a novoszellői 4-ik számú zsák és tartalmáról van szó, amely 851 frtot tartalmazott s a postaigazgatóságra volt címezve. Ezen szák január hó 20-án érkezett be Palánkára s itt nyomtalanul eltűnt s a posta kiadó nem is kereste, mert a vele érkezett szállító-levelnek is nyoma volt. E hó 11-én azonban a temesvári postaigazgatóság kereste a küldeményt, s táviratozott Palánkára, hogy hova lett a 851 frtos zsák, a bukini postamester próbálta az átvételi elismervényt, s így biztos volt, hogy Palánkán történt el. A postán 3 napig kutatták a küldeményt, míg végre 14-én reggel 700 frtot a postaszekrénybe, a levelek kivételével, egy papírba burkolva megtaláltak, s csak ekkor tették jelentést a bíróságnak. A bíróság megindította nyomban a vizsgálatot,

a melyben a szükséges nyomozásra a csendőrséget is megkereste. A vizsgálat megindításakor a vizsgálóbírónak igen nehéz feladata volt, mert nem tudta, sikkasztás, vagy lopással áll-e szemben, míg végre Kálló csendőr-főhadnagy is megérkezett, aki a törhetlen szorgalmu vizsgálóbírónak igen nagy segítségére volt, s így közös, de megerőltetett erővel sikerült nekik végre kitűnteni, hogy csakugyan lopás történt, és pedig a lehető legregrinrozottabb módon, mert a tolvaj nemcsak a pénzt, hanem minden ehhez tartozó okmányokat is ellopott. A tettes az egyik postaszolga Herdlein Ádám, aki a lopást ugyan beismerni nem akarja, hanem azt állítja, hogy a pénzt, de csak 751 frtot, a fészerben kutatásközben találta, s hogy a 700 frtot ő dobta be a posta szekrénybe s csakis 51 frtot tartott meg, csakhogy a vizsgálóbíró előtt ellentmondásokba keveredett, ami eddig még a vizsgálat érdekében nem közölhető, s így a tettesi minőséget most már kétségbe se vonható, de a kihallgatott kártyázó cimborái is ellene vallanak. A legnagyobb beugrása Herdlein Ádámnak a vizsgálóbíró előtt az volt, amiódon azt mondta, hogy 13-án találta a pénzt, s arra a kérdésre, hogy hova tette, mit csinált a pézzel, beismerte, hogy 10-én este 17 frtot elkártyázott belőle, s azt a kártyázó cimborák is elismerik, hogy akkor vele kártyáztak.

Közgyűlés. A zombori I. önégyelőző szövetkezet f. évi február hó 23-án tartotta az egylet helyiségében ez évi rendes közgyűlést, mely alkalommal egyhangulag az egylet igazgató tanácsába beválasztottak: Igazgatóknak: Tárcazy Mór. Aligazgatóknak: Weidinger Sándor. Igazgatósági tagoknak: Andráska Alajos, ifj. Bosnyák József, dr. Gertinger Pál, dr. Havel József, Jakobsits Mihály, Pekánovits András, Sztřílich Zsigmond, Tápay Ágoston, Wagenmann Simon, Zsuffa Vince, Kukula Antal, Ugrai Mihály. Póttagokul: Thurszky Zsigmond, Horvátovs István, Kiréknopf Mihály, Czinkler Gyula, Mrákovits György, Darási Antal. Felügyelőbizottságba: Malessevs Miklós, Thurszky Jenő, Putnik Rezső, Heinez Kálmán, Szalai Ferenc (fazolek). Egyben értesítették a közönséget, miszerint a lejárt 4. ciklusbeli törzsbefizetések és az azok után járó nyeremények kifizetése f. évi március hó 5-én délelőtti 9 órakor fognak a szövetkezet hivatalos helyiségeiben eszközöltetni. Zombor, 1889. febr. hó 24-én. Az igazgatórság.

Különvonat Párisba! Az aradvárosi menetjegyiroda f. évi május hóban a párisi világkiállítás alkalmával különvonatot indít Párisba, mely különvonathoz rendkívül mérsékelt áru jegyet ad ki. A jegyek ára, beleértve az ellátást az úton s 8 napig Párisban, az I-5 oszt.-ban körülbelül 200 frt, a II-ik oszt.-ban 150 frt, a III-ik oszt.-ban 115 frt lesz. Az ellátás az úton a vonathoz csatolt étkező kocsit, Párisban pedig annak 12 legelőkelőbb szállodájában, (köztük egy a kiállítási területen) fog történni. Lakásul az I-5 oszt. utasok személyenként, a II-ik oszt. utasok ketten, s a III-ik oszt. utasok pedig 3-4-en kapnak egy szobát. — Vidéki utasok, kik Arad vagy Budapesten csatlakoznak a különvonathoz, a m. á. v. vonalán 50%-al mérsékelt 45 napig érvényes menettérítit jegyet kapnak. A különvonatu jegy szintén 45 napig érvényes, s az utazás a visszajövetel 3-szor felbontható. Bővebb felvilágosítással a később kiadandó program és falragaszok, valamint level útján azonnal is szolgál a menetjegyiroda Aradon.

A szabadságot állomány honvédtisztek tettesítésére vonatkozólag közli a Katonai Lapok: Tudvalevőleg a tettes állományba törekvő szab. állomány hadapródok és főtisztok a befejezett főgimnáziumnak vagy hasonló középiskolának megfelelő általános előképzettség igazolása mellett, a próbaszolgálat megkezdése előtt egy elméleti pótvizsgának megfelelő eredménnyel való letételét követele, melynek tárgyát — egy eppen most megjelent rendelet szerint — a honvédségi Ludovika-akadémia tényleges állomány tisztképző tanfolyama számára megállapított terjedelemben a következő tantárgyak képezik u. m. a) Szolgálati szabályzat I., II., III. rész, b) Gyakorlati szabályzat, c) Katonai irálytan, d) Katonai közigazgatás, e) Tereptan és terepbázis, f) Hadsereg szervezése, g) Fegyvertan, h) Utasitan és erődítés, i) Harcászati, k) Földrajz, l) Német nyelv és irálytan, m) Lóisme és lötygy (csak a lovasságbelieknek) és azon szabadságot állomány tisztéknél, kik rendfokozatuk vagy rangviszonyaik következtében a tettesítés után egy gyalog vagy lovas századparancsnokság vezetésével lesznek megbízva; még n) Egészségpolás és egészségügyi szolgálat. A fentebbiek szerint követelt általános előképzettség igazolható: a) legalább elégséges összeredményt mutató iskolai bizonyítvánnyal; b) azokra nézve pedig, kik ily iskolai bizonyítványt felmutatni nem képesek, legalább elégséges eredménnyel letett elméleti vizsga által, és pedig mindkét esetben a következő tantárgyakból és az előbb említett terjedelemben, u. m. a) számtan és betűszámtan, b) mértan, c) általános és magyar történelem, d) magyar irodalom története, e) természettan és vegytan, f) magyar (horvát) nyelv és általános irálytan. Ezenkívül megköveteltetik, hogy a tettesítendő szabadságot állomány hadapród vagy főtiszt a Ludovika-akadémia tényleges állománybeli tisztképző tanfolyam IV. évfolyamának terepfelveteli gyakorlatán egyszer akár az elméleti vizsga előtt, akár aztán és legalább „elégséges“ eredménnyel részt vegyen. Az elméleti pótvizsga évenként egyszer a Ludovika-akadémia tényleges állománybeli tisztképző tanfolyamának zárszemléi alkalmából tethető le; a vizsga ismétlése csak egyszer és csak az esetben engedhető meg, ha a vizsga bizottság azt ajánlathozza. A Ludovika-akadémia tényleges állomány tisztképző tanfolyama számára előírt többi tantárgyból vizsga, vagy az azokban tett előmenetelnek egyéb módon való igazolása nem követeltetik. Egyszersmind elhatározottatik, hogy addig, míg a tettes állomány honvéd tisztikar kiegészítése azt szükséges teszi, a szabadságot állomány tiszték és hadapródok a tettesítésre megkívántó elméleti vizsgát a próbaszolgálat végével tehessek le.

Manifesztum. Honfiak! Polgárok! Uralkodásom utolsó napjait élem. Még néhány nap és bucsút veszek tőletek ismét egy időre. De ne sirjatok: gondoskodtam rólatok. Udvári dalárdának kötelességévé tettem, hogy a folyó 1889. évi március havának 5-ik napján, vagyis húshagymá kedden, este 8 órakor a polgári kaszinó-egylet termeiben személyes felügyelet alatt

nagyszerű, eddig még hírből sem hallott fényes estély rendezzen, melyre minden barátját az igazi kedélyességnek és jó mulatásnak szivesen látandom. Jelszavam: „Nevetni kell ez estén annyit, hogy még a bójtre is jusson!“ Nem kiméltem semmit, ami az estély ünnepi fényét emelheti. Nyolc négyert hoztattam Afrika legeslegbelsejéből, melyek még most is folyton kötélen vannak, olyan vadak. Ballet-táncost és táncosnót szerződtettem. Udvári zenekaromat rémitően megerősítettem. Így volt csak képes dalárdám az est programját a következőkben összeállíthatni: 1. szám. Pityázáló nóta polka-formában. Férfikardal pohár-essengéssel és harmonikus nyelésekkel. Irta Metzger. 2. szám. Nagy kettős Flotow „Stradella“ című operájából. (Barbarino és Malvolio, bérnyilkosok találkozása, mikor Stradellát megölni mennek. Ne méltóztassanak azonban megjedni, nem fog semmi hajmeresztő dolog történni, mert a rendőrségnek be van jelentve.) Előadja a két ujonnan szerződött kamara-ének: Traubino és Goserro urak. 3. szám. Tutti-frutti. Nagy egyveleg fuvóhangszereke Necke Hermantól. Előadja a borzasztóan megerősített udvari zenekar. 4. szám. Az Urabátyám igazgatása alatti kifüny Murihátársulat előadand görögűzfény nélkül egy rettentő és borzadalmas, nemkülönben vérgöngy és rémletes históriát, mely megeseett husvét és Ó-Buda tájékan s amelynek teljes címe: A végzetes lutri-számok vagy a női hívságosság meglakolása. Ebben a darabban Lajkó ur remek fülemilénekeit Jozsef ur harmonikán, Krémer ur gitáron, Guiseppo ur pedig havasi kürtön kísérendi, Urabátyám meg ismert hidegvérűségével a történet vonatkozó részét szakértőleg mutogatandja. 5. szám. Nagy eszményi ballet. Lejtik Esmeralda kisasszony, a madridi udvari ballet ideiglenes minőségű helyettes prima ballerina-jelöltje és Pimpinello ur, a bolgár udvari opera ballet-mestere. A zenét hozzá természetesen udvari zenekarom szolgáltatandja. 6. szám. Afrikai szerenád a Nilus-parton. Előadja 8 drb benszültt afrikai néger közreműködésével Kalakaua, künszültt szerelmes néger királyfi. — Az estély folyama alatt megjelenend ünnepi díszben hivatalos közlönyöm, a „Zombori Füttylő“, melyből csak 20 krajcárért vesztegetnek egy egész évi folyamat. Aki kacagás nélkül megállja az olvasást, az pénzét visszakövetelheti. — És a belépti díj? Semmi! Csupán farsangi adóhátralék címén fizetendő fejkenint 1 frt, amelyre vonatkozó nyugtatványok egyszersmind belépti jegyekül is szolgálhatnak. Ilyen adóbárak előre is váltatók Sztřílich Zsigmond ur fűszerkereskedésében. Zombori kaszinó-egyleti dalárda. Karnevál herceg s. k.

Gyászhir. A legmélyebb fájdalommal tudatjuk — az összes rokonok nevében is — felejtetlen nőnek, kedves anyáknak, leányunknak, menyütneknek, testvérütneknek és sógorütneknek Fritzsche Ernő szül. Csihás Rózsának élete 41-ik, boldog házassága 24-ik évében, hosszas betegeskedés után folyó évi február hó 25-én reggeli 4 órakor Szóntán történt gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványai f. évi február hó 26-án délután 3 órakor fognak a szóntai róm. kath. sirkerben örök nyugalomra tetetni. Az engedtselt szentmise-áldozat pedig f. évi február hó 27-én d. e. 9 órakor fog Szóntán a róm. kath. templomban az Urnak bemutatattani. Kelt Szóntán, 1889. évi február 25-én. Béke lebegjen hamvai felett! Fritzsche Ernő, férje. Fritzsche János, Fritzsche Gyula, gyermekei. Csihás Antal, Csihás szül. Payerle Katalin, szülei. Fritzsche szül. Streintz Jozefa, anyója. Hay szül. Csihás Erzsébet, Szuppek szül. Csihás Karolina, Grüber szül. Csihás Katalin, Bosnyák szül. Csihás Mariska, Csihás Ferenc, Csihás Béla, testvérei. Fritzsche Emma, Csihás szül. Allaga Flóra, sógorüni. Hay János, Szuppek Béla, Bosnyák János, Grüber Ferenc, Fritzsche Emil, sógorai.

Fogolyszöktetés. A kir. tábla — mint az ügyvédek Lapja írja — eltérőleg az első bíróság végzésétől, — vizsgálatot rendelt el B. Kálmán, a zombori törvényszék jegyzője jelenleg albiró ellen, mert alapos gyanu van ellene, hogy Kohn Ferenc foglyot a törvényszék épületén kívül magán lakásán mint látogatott fogadta és onnan történt a fogoly megszöktése.

Aki Haynaldot megverte. A Pesti Hirlap a következő anekdotát közli. Vácutól el egy piarista tanár, Kucserik Sándor, aki ezeltől 65 évvel a mostani Haynald érseket is tanította. Eleinte nem akarta a kis Haynaldot fölvenni a gimnáziumba, mert még csak nyolc éves volt; végre az igazgató kívánatára mégis fölvetette s az okos füeska csakhamar első „emimens“ lett 81 társa között. Egyszer valami pajkosságot követett el s a tanár ezért szükségesnek tartotta kiporolni a nadrágját. A bibornok ezt nem felejtette el, s midőn a tanár, akit mindig kinttetett, egyszer látogatóban volt nála, e szavakkal mutatta be Jacobini nunciának: „Kedves régi tanárom, Kucserik, aki engem egyszer megvert.“ — A nunciás mosolyogva kérdezte: „Volt bátorsága egy érseket megverni?“ — „Excellenciás uram, — felelte Kucserik — én egy kis fiút vertem meg, hogy érsek legyen belőle.“

Himen. Meicher Lajos, zombori kir. törvényszéki irnok eljegyezte a kedves Kureziják Gabriella kisasszonyt, a helybeli vasuti állomás pénztárosát.

Irodalom.

Új zeneművek. Eredeti magyar dalok. Szövegét írta Pósa Lajos. zenéjét szerző Dankó Pista. Zongorára alkalmazta Erdélyi Sándor. III. füz. 13. mü. 1. Vásrhelyi sétaterem . . . 2. Ica rica, kukorica . . . 3. Őszi szellő játszik a falevél . . . 4. Hej a szemed mindenét! . . . 5. Elmegyek a tenger szélére . . . 6. Nyugot felé halad a nap . . . 7. Szeged felett foly a Maros . . . 8. Nem zörög a felöl. Ára 1 frt 20 kr. — Eredeti népdalok. Hét csillagból van a göncöl szekere. Cigány Panna. Szomszédunkban van egy hajlék. A pest kaszárnya. Énekhangra zongorakísérettel alkalmazta Kolozsári Gyula Ára 60 kr. A kiadók sajtója. Kaphatók Rózsavölgyi és társa cs. és kir. zeneműkereskedésében Budapesten.

Méhner Vilmos, fővárosi könyvkiadó, ki évek hosszu során át hazánk nagy költőit Petőfit, Vörösmartyt, Tompát, Garayt s páratlan szép díszműveket mint Szász Károlytól „Arany Bibliát“ és „Virágoskertet“, Ribáry „Képes Világtörténetét“ stb. juttatá a magyar közönség kezébe, tevékenységét most más irányban folytatja. — Eltekintve csinosan kiállított iskolai kiadványaitól, me-

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
26 Kedd	Viktor	Sándor	14 Auxent.
27 Szer.	Leander	Leander	15 Onesim
28 Csüt.	Roman	Oszv. Rom.	16 Pamfil
1 Pént.	Antónia	Albinus	17 Todor

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.

Helyettesítő:

Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

NYILTTÉR.*

Közlegényekről a „Bácska” 13-ik számában megjelent közleményt méltó indignációval fogadtuk. Már másodikban van okunk nehezíteni a derék lap megbízhatatlan levelezőjére, kirol alapos a gyarunk, hogy Bülkesz községben a kisderek oktatásával foglalkozik, a mi bizonyára sokkal nemesebb ténykedés, mint általában, hamis forrásból merített híreket röpteni Zomborba felülünk. — De térjünk a dologra. Az egyik alhir stereotyp közlése ez: „Gajdóbrán egy ottani parasztember egy 7 éves lánykán baromi erőszakot követett el.” — Kijelentem tisztelettel, de nem fölháborodás nélkül, hogy ez állítás alaptalan koholmány. Ugyanis a valóban föltüntetett aktus — hova tulajdonképp a pondus esik — nem történt meg, csak megkísérelve lón, amennyiben a lányka kora és az anya inflagranciaja erős gátat képezének. A nyomorult merénylő pedig nem helybeli paraszt, hanem egy föttment, de most már közénk furakodott kézműves, még pedig ez is elhomályosult kapitulummal. Ez pedig sokat jelent ott, hol a parasztság derék, tisztességes corpus, mint nálunk. Nem engedjük és kikerjük magunknak egész emphasissal, hogy bárhol is, községünk jóra való parasztnépe depraváltassék. Községünk példás lelkesége, mint szerény magam, meg az uri körök, valamennyien delejtűi vagyunk népkínnek, és erre mi büszkéek vagyunk. — Az, hogy a lányka 7 évesnek van korosítva 5 helyett, szót is alig érdemel. A másik közlés szintén hamis. Tartalma szóról-sórá ez: „Gajdóbrán egy ottani asszony a fonóból bazarba, férjét éppen akkor lepte meg, mikor az egy cigány-asszonnyal szerelmeskedett. A férj erre úgy elszégyelte magát, hogy fölment a padlásra s fölakasztotta magát.” — No hát ez a bir is fölakasztható — a kényényfűstbe. Itt ugyan senki sem érez kedvet kötélyakkendőre. Átengedjük azt mi másoknak. — A két hamis közleményt tehát agyonvertük volna totaliter és szabadon hozzátennünk, hogy ezt én és a község honoratorai mondjuk, kiknek a valóságot legalaposabban kell ismernünk. — A mondottakat komolyan megfontolva, szabadon kérde-nünk, mit érdemel az a colporteur, aki (bár föltessük: nem szándékosan) a mult hóban két, ma már vigan fötűörésző juhászlegényt eltemetett, pár hét előtt pedig egy polgár embert fölakasztott, persze csak a rosszul kormányzott kalamussal, és hamis híreket egész fumussal fabrikált? En az ítéletet a tek. szerkesztő ur böles belátására bízom, de ha magam volnék ez ügyben bíró, brevi manu utilaput kötnék talpára az olyan közkatónának, aki rosszul szolgálja az ügyet. — Nölte erabrones irritare!!

Dr. Pájer Ferenc,
községi orvos Gajdóbrán.

A külai takarékpénztár bukásához.

Midőn becses lapjának 13-ik számában, a külai takarékpénztár szegényes bukása által megkárosítottak felajdulásának tért engedtet, egyuttal szerkesztői megjegyzés alatt felhozni méltóztatott, „hogy a külaihoz hasonló esetekre mely se a büntető törvénykönyvben, se a büntető eljárásban nincs paragrafus”, ami egyértelmű azzal, hogy a bukott takarékpénztárnál a sikkasztás még nem lett konstatalva, és nem forog fenn veszály az iránt, hogy ha később, például 3 év mulva lesz konstatalva, a károsultak fenytői zárlat elrendelésevel akkor is kártalanítva lesznek?

Ezzel szemben, legyen szabad nekünk a következő ténykörtülményekre reflektálni:

Mult év november 10-én a vizsgálat-elrendeltetett, a vizsgálóbíró ur magával hozott hivatalos szakértője — a zombori takarékpénztár könyvelője — részéről, a bukott intézet könyveinek 6—7 napon által történt átvizsgálása után, a szakértő, egy a vizsgálóbíró ur, valamint több tanu előtt ísmételten kijelentette, hogy a könyvek szerint 245,000 frt tünt el, ennnyit tesz ki az elsikkasztott összeg 1888. november derekán.

Ez igenis konstatalva lett a bírósági szakértő által. További 8 napi vizsgálat kiderítette volna azt is, hogy már 1885-ik évben 200,000 frton föltul volt elsikkasztva. Ehhez nem kellett volna egyéb, mint egy kis jóakarát, mint a betevők és részvényesek érdekeinek szem előtt tartása.

Ha a zombori törvényszék az említett körtülményekre figyelmét kiterjesztette volna, s a Külai hivatalból kirendelt szakértő véleményét tekintetbe vette volna, vajjon akkor sem találtak volna paragrafust a fenytői zárlat elrendelésére, sem Zomborban, sem a királyi táblán? Akkor is azt végezték volna, hogy a sikkasztásokért felelősséggel tartozók ellen a vagyoni felelősséget kimondani nem lehet?

Nem lehet! A esőd, a könyvelő megszökése, a vezérigazgatónak állítólagos fizetésképtelensége, a budapesti szivessegi váltókkal 100,000 frtig sújtott áldozatok, a vizsgálóbíróval egyidejűleg működött szakértő véleménye, mely szerint 245,000 frt úszott el, mindezek nem elegendő adatok? kivált midőn a vizsgálóbíró ur tudta, mert kellett tudnia, hogy a vezérigazgató által a 40,000 frt alaptőkével rendelkező takarékpénztáról csupán kölesönképen kivett mintegy 50,000 frt, csak kis mérvben van biztosítva.

Hallottuk, hogy a vizsgálóbíró ur Külai a vezérigazgatót és néhány érdekeltjét kihallgatta, de minként? ugy, hogy mindegyik kihallgatás után hosszú idő eltelt, mialatt kényelmesen folyhatott az összebeszélés.

Senkit sem lehet meg tehát, ha az érzékenyen megkárosítottak egy más bíróság delegálása végett lépéseket tenni szándékoznak, amely szándéktól azonban, a tömeggondnok és a károsultak egyik megbízottja közt történt érdemleges értekezés folytán, egyelőre elállottak.

Több megkérült.

* Az e rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

lyek valóban minden tekintetben a kor színvonalán állanak s a közokt. miniszterium ajánlatát is bírják, jelenleg néhány kisebb irodalmi terméket bocsátot közzé, melyekre — általános hasznosságuk s célszerűségüknek fogva — kellemes köteleességünknek ismerjük t. olvasóink b. figyelmét felhívni. A megszokott csinnal kiállított „Kis Köszöntő” (Rudnyánszky Gyula Bácsitól újévi, név-, születésnap s egyéb ünneppal alkalomra való köszöntő verseket tartalmaz 4—6 éves gyermekek számára, melyek egytől egyig a genialis fiatal író tolla alól kerültek ki és tekintettel a mű olesó árára (50 kr.) hiszszük hogy egy család anyja sem fogja annak beszerzését elmulasztani. Bornemisza Zoltán „Jövedelmező gyümölcs-fatenyészési szabályait” melegen ajánlhatjuk nemcsak gazdáinknak, hanem mindazoknak, kik csak egy talpalatnyi földet sajátuknak neveznek, s a fatenyésztés hasznos és jövedelmező ágát művelni óhajtják. E valóban érdekes művecske, mely alapos utmutatást nyújt a gyümölcsfák szaporítása, oltása, ültetése, ápolása és a gyümölcs eltarítás körül — tekintettel annak közhasznu voltára — csakis 30 krba kerül, s akár a fenti kiadóhivatal, akár pedig bármely könyvkereskedés útján megszereshető.

ELSŐ BÁLOZÁSOM.

Letettem a bálozástól végképen. mint ahogy a fogatlan ember letezi a disznósajt evésről. Az élet vaspályán nagyon messze elnyargaltam és retour billett nines. Egyáltalában de senkinek sincs. Most meglehetősen higgadt-sággal (?) vizsgálom ezt a vaspályát, kutatván okait annak a rendeltetésnek, hogy miért nem állott meg velem a vonat azon a stáción, a hova jegyvet váltottam? Hm! ezer oka van annak.

Ezen a vaspályán sors az igazgató, szerenese a mérnök, véletlenség a konduktor, érzékek a mozdony-vezetők, szenvedélyek a fűtők és okosság a pálya-ör. Az igazgató velem szemben kevély, goromba volt, mint a vasutaknál szoktak lenni az igazgatók, a mérnököt színről színre alig láttam, mindig háttal fordul felém. Legjobb viszonyban voltam a konduktorokkal, azok kezemre jártak egyben másban, de hát micsoda alárendelt szerepe van a kalamaznak egy vaspályán? A mozdonyvezetők keményen dolgoztak, elannyira, hogy idő előtt nyugalmazni kellett őket, a fűtők is kimerülve alusznak felébreszthetetlenül. Hanem pálya-ört életem vaspályáján bár idáig jutottam — besülemler mondom — sohasem láttam.

Igy történt, hogy szertelen fűtés és a masinisták erőfeszítései közt elrobogtunk az állomás mellett a hol ki kellett volna szállnom. És az a bolond, hogy az élet-pályán visszafelé nem megy a vonat.

Annál fogva ebben a kietlen sivatagban, ahova jutottam, nem lévén a léleknek semmi tápláléka, sem a szívnek öröme, mert mikor „hullatja levelét” az embernek a feje, s bár ritkán, de der csapja meg a tetőt; akkor a világ nem igen kínálkozik már nekünk esemegével, tehát ha a vaspálya vissza nem visz, felül a lélek, az emlékezet griffmadarára s bejárja azon vidékeket, melyeken keresztül robozott s a multnak izletesebb falatjain — hogy úgy szóljak — kerdődik.

Farsang lévén — miután bálba nem megyek — átélvezem első bálozásomat, emlékezetem muzsikája mellett. A felvidék legderekabb magyar városában történt, felesleges megneveznem, hogy Miskolcon. A ki csak annyit tud e derék helyről, amennyit a „kis tükör”-ből be-magolt, hogy:

„Borsod vármegyének jó földet meg ne vesd,
Itt Edelény, Borsod, Miskolc, Onod, Kövesd,
Diósgyőr Szilvással a hegyekben keresd
De a sikon leled Csátot és Keresztet”

csak annyit, hogy Miskolc a megye fővárosa: az a szekundánul nem sokkal érdemel többet. En sok egyebet is tudok róla. Például, hogy panorámába illő gyönyörű völgyben fekszik egy öreg hegy az „Avas” lábainál. A Diósgyőri, hámosi erdők szűz szellege fölötté repül át, mikor megy szeretőjéhez, a Sajóhoz. Látnom kilenc tornyát, a mint égbe nyúlik. Nagyot nyelek, a mint emlékezetem végig megy a Tetemvár, vagy az Avas oldalán, ahol, mint valami szép lány fogsora ugy állanak a fehérre meszelt pincék. Azt is tudom, hogy ez a Bikkszegi bácsié, ez a Rutkay uramé stb. Látnom a Nagy Hunyad után végtelen sorát az asztaloknak, melyeken borotva nyelvű nének olyan szép fehér kenyeret árulnak, aminél különbet a Miatyánkban sem kívánhat az ember. Látnom becsületes, munkás magyar népét, virágzó iparát 600 eszmadiával, a nevelés, tudomány szentelt esarnokait s mindenekfölött látnom magamat 15 esztendő koromban. Hova lett az a szelid jó fiu, aki akkor volt? — Nines sehól . . .

. . . A tánciskolában a két hónapig tartó kurzust bevégeztük, annál fogva „próbabál” tartatódik a „Korona” vendéglő nagy termében. Valami eskély ánrét kell fizetni, az emi való esemegéket és az italokat ingyen rakják össze a nének és a mamák, azok a jó miskolci nének és mamák. No de volt is bőven!

Már egy héttel a bál előtt — dacára történelmi hírességének teljesen elhanyagoltam Julius Caesart („De bello gallico”). A Nagy Hunyad utat mindkét során végig jártam, vizsgálva a kirakatokat, hol találhatnék szebb nyak-kendőt? Oda baza Fodor Pestával — aki kamarasom volt — lenn a kertben egészen „zártkörűleg” próbálgattuk a külömböző polkákat. Hosszu gyerek volt ez a Fodor Pesta, mint a hatos „gyertya” de rettenetesen simplex frater. Öt éve járt már a gimnaziumba de még csak a 3-ik osztályig ért. Valószínűleg férfi kora előtt feljutott, az 5-ik osztályig, mert akkor is a 3-ikat ismételte. Erre igazán ráillett az, amit gróf Károlyi Antal szokott volt mondani a hosszú emberekre: „si videris longum sapientem lauda deum omnipotentem” (adj hálát a mindenhatónak, ha a hosszú emberek közt okosat találsz.)

Gyönyörű februári napra esett a bál a „Korona” emeleti termének mind az öt nagy ablaka öntötte a világozságot. Ugy tartom, hogy 7—8 órára mind együtt voltunk, nem utánoztuk a pestieket ahol 10—11 órára verődik össze az elite közönség. Nem kár a drága időért? . . . Ez a mi bálunk egészen családias volt, mind polgári renden valók voltunk, a gondviselés nem himezett sokágu koronát egnyek a pelenkájába se. Festeni való kép lehetett. A félénk mozdulás a vikszos pallón, a megnevezhetetlennek és kimagyarázhatatlannak tétova kifejezése orcáinkon. A szepes, a határtalan öröm, mikor ránéztünk — nem a lányokra, — hanem a „kredenc”-ben fölhámozott jótéteményekre. Ugy gondolom, szívünk nem vert többet percenként három ezernél. *

A leányok mind olyan cukorka papírba göngyölni való portékák voltak, paprika pirosságu ajkakkal, rizs-szemű foggakkal. Nemelyiknek szemében az a bájos tudatlanság ragyogott, mit ártatlanság néven magasztalnak az erkölcs tanárok. Olyiknak aréán látszott már a rügyedző sejtés kora, mikor a léleknek vannak már képzetel, az akaratot vezeti a tudás, de még a szívnek ninesenek álmai. Csak arra emlékszem, hogy nagyon szépek voltak. Termetükön a művelődés fűző torzító ezermestersége nem bolygatott még meg egy arányt sem. Manapság a bálokban ha látok egy-egy elfűzött karcsúságot, ugy megesik a szívem rajta, hogy szeretnék neki segíteni lehelni. Aztán valóságos attentátum az, amit némelyik hölgy elkövet kebelével, mikor nagyon mélyen természetnek hagyja a természetet. S miután a berlini kongresszus nem mondotta ki ennek a területnek a semlegességét, minden borzas ripók tekintete ott legel a két halom közt levő tündérvölgy bejárásánál. Igazsága van a franciának: „Mesdames ne s'habillent plus pour les bals, elles se deshabillent.” — Ah! a miskolci bálban ilyen nem volt, pedig felnöttek is megjelenetek a próbabálon, — de talán nem akarták mutogatni drága kinecsüket — gyerekek előtt. Azok a kicsi lányok nem emelkedhettek az elegancia ily szédítő magasztalára, hiszen ok odahaza még bábuval játszóttak. Ambár tessék elhinni, hogy a 18—20 éves leány is majd meghalt a bábúért, főleg ha az eleven, bajszos és lajdinantnak van öltözve.

Fodor Pesta a házi kisasszonnyal — kosztadónéknak Bényeiné asszonnyal a leányával sétált karonfogvást. Mert bár én föllebb tanultam, de ő régiebb lakos volt és szállassabb legény, aztán meg én soha se szerettem vállalkozni efféle csatlós szerepekre. Olyan méltósággal lépkedett a Pesta, mintegy káptalan, hanem hogy Zsuzsikát valami erősen nem mulattathatta, azt abból gyanítam, hogy a szegény lány oly sűrűn ásisozott, mint egy legitim feleség. Mert Fodor Pesta elemében volt ugyan akkor, ha a luteránus tanulókkal kellett verekedni, de egyéb tekintetekben végtelenül jámbor vala, mindig kérni kellett arra, hogy fogja be a száját, mikor nem beszél.

Bényeiné asszony is ott volt, gyönyörködött Zsuzsikájában és kosztosaiban, mert husz-huszonöt student hemzsegett évről-évre az ő udvarán. A „Toronyalj” utcában ő tartott legtöbb diákok. Kifüő konyhátl tartott a néni, de bizony már bálba menésre nem való volt. Egyike vala azon retetes mamáknak, akik kisasszonykák mellett, szépségek vezetés jövőjének megtestesítése gyanánt jelennek meg.

No aztán folyt a tánc kítől hogyan tellett. A táncmester mindig csak biztatott, hogy vigabban, elevenebben, de biz az eleinte igen sablonosan ment. Most is nevettemek van ha eszembe jut Pesta, amint a polkában el-el akadt Zsuzsikával s a leány egész kétségbeesve kiáltott reá: „jaj Fodor, megálljunk hiszen a taktus” — és megálltak, míg ismét bejuthattak a taktusba.

Hanem a katasztrófa a „Környagyar”-ban esett. Akkor még ezt is táncoltuk, ma már híre sincs, sőt készen vagyok rá, hogy Csáky Albin gr. rövid időn betölti a csárdást is. Elégge meg nem dicsérhető, keleti méltósággal ékesített tánc a „kör.” Leventéknek való. — A ki örülhet annak a szerenésének, hogy engem személyesen ismer, elképzelheti magának, hogy mekkora levente lehettem én 1866-ban? Van benne egy gyönyörűség figura (mind az u. n. „toborzó.” — A férfiak kiállnak szemközt s bokázás után (minden figura azzal kezdődik és végződik) egy nagyot lépve jobbra, egyet balra toborzólva rohannak át egymást kikerülve. Fodor Pestával Groák Samu állt szemközt s olyan veszedelmesen egymásra hibáztak, hogy a roham alkalmával a helyett, hogy kikerülnek egymást — mint két kilött golyóbis összeütköztek s egyiknek az orrából, másiknak az inéből megindult a vér. Mi rémülve néztük a esordogáló vért, a felnöttek józitten nevettek, a táncitanító töle telhetőleg vizasztalta a vérző leventéket, Bényeiné mama pedig ápolás alá vette a Pesta gyereket. Nagyobb veszedelem nem történt, még javára szolgált Pestának, amennyiben máskor halvány színe piros lett, mint a páeolt sonka.

Hamarosan tönkre felejtettük az egész balesetet. Szünőrákor már senkise reflektált rá, legszebb gondolataival mindenünkön a kredene tartalmát boldogította. No olyan evést nem látott még a „Korona” vendéglő nagy terme. Sonka, nyul, malac s egyéb hideg sülték állottak szolgálatunkra, s mi már akkor is bámulatosan tudtunk kezelni oly világi fegyvereket, minők a kés és a villa. Igaza van annak a filozofusnak, aki állithatja, hogy: „a jó evés a legjobb mulatság, a jó étvágy a reménynek legboldogítóbb tája, s a jóllakott gyomor a legmegnyugtatóbb emléke egy bevégzett jócselekedetnek.”

Fodor Pesta egy malac fejvel angazsirozta magát, de alig nyult hozzá, mikor Bényeiné mama kiszólitotta — mennyi bajuk van ezeknek a mamáknak? — s mire visszajött, a malacfej eltűnt s némi vigyorgás volt észrevehető a Groák Samu részéről. — Borecska is volt a Bikkszegi bácsi pincéjéből, finom, édes. Ebből aztán sok bátorságot merítettünk szünőra utánra, de az azért nem mertük elkövetni, a mit a felnöttek, a kik bele kiabáltak a cigányba „hogy volt, hogy?” s még azt is mondták, hogy „tyuhajja.” — Ennyire nem vetemedtünk.

Bizony azután napokig zengett a muzsika a fülünkbe, nem bántuk Julius Caesart akármint esinál Galliában.

Ha szót akartunk szedni, nem ment sehogy sem. Gizike, Zsuzsika vagy Ilonka, odaült a dictionarium szélére s kényszerített, hogy rájok nézzünk, velők foglalkozzunk.

Fodor Pesta el volt keseredve a bál után. Hogy ő meg van sértve s hogy elégtételt vesz magának. Azt hittem, hogy valami hölgyecske miatt van afférje, de nem. Azért dühöngött, hogy a malac fejet megette előle Groák Samu. Összebeszélünk s harmadnap a mint kijöttünk az iskolából a „Papak malmá”-nál ugy megvertük Groákok, hogy tán most is emlékezik rá. — Elég szegényen való, ketten mentünk egy ellen. Ezen utcai botrányért pedig kijárt a számunkra 6—6 órai carcer. Leültük azt is s ez volt a bálozás sötét oldala.

De nekem — ki lemondtam a bálozástól — e sötét oldal mellett is olyan jól esik most a farsangban újra át-élnem, átélrezem első bálozásomat, szopogatnom annak édes emlékeit s fel-fel sóhajtanom édes kesernyésen:

„Ah szép idők, hogy elmúltok
És mindörökké tán,
Már nem terem számomra többé
Sem sonka, sem lány.”

Kajabusz.